

Anvisningar med instruktion och stöd för ansökan om tillfälligt statsbidrag för 2022 till ideella organisationer för kvalitetshöjande åtgärder på skyddade boenden

Här följer förklarande texter utifrån de delar i ansökan som ska fyllas i. Numreringen av delarna i ansökningsformuläret är desamma som den numrering som här följer.

Skriv gärna ut dessa anvisningar på papper och ha dem bredvid er när ni fyller i er ansökan. I dessa anvisningar finns rutor med *läs mer*. Där finns information om var ni kan finna ytterligare stöd att hämta inom de olika områdena ni kan ansöka om.

Socialstyrelsen har tagit fram indikatorer för att mäta kvalitén på verksamheten skyddat boende. Indikatorerna har till syfte att göra det möjligt att följa kvalitén på nationell nivå och vara ett stöd för verksamhetens kvalitetsutveckling. Ni hittar kvalitetsindikatorerna på detta bidrags webbplats.

1. Kontaktuppgifter

Fyll i era kontaktuppgifter genom att besvara samtliga frågor i formuläret. Den kontaktperson som ni uppger i ansökan är den person som återrapporteringslänken kommer att skickas till när ni återrapporterar statsbidraget. Eventuella kompletteringsfrågor kommer även att skickas till er uppgivna kontaktperson.

I de fall ni vill byta kontaktperson för bidraget efter er ansökan och innan ni ska återrapportera, mejla ändring av kontaktperson till:
statsbidrag.kontaktuppdatering@socialstyrelsen.se

Fyll i era kontouppgifter där ett eventuellt bifallet belopp ska betalas in.

2. Typ av organisation

Här ska ni beskriva er organisation genom att besvara frågorna i formuläret. I det fall ni är en sökande stiftelse fyller ni i relevanta delar här och i stället för att bifoga stadgar så bifogar ni stiftelseförordnande till er ansökan.

3. Sammanfattande beskrivning av ansökan, max 1200 tecken

Lämna en sammanfattande beskrivning av vad bidraget ska användas till och en övergripande plan för åtgärderna. Håll er sammanfattning kort och konkret då denna del syftar till att ge en överblick av vad ni ansöker om. Ni kan gå tillbaka till denna redogörelse efter att ni fyllt i vad ni ansöker om under område 6.

4. Redogörelse för hur de ansökta åtgärderna ska bidra till att utveckla kvalitén på det skyddade boendet

Beskriv kort och konkret de behov som ligger till grund för de ansökta åtgärderna som ni sedan kommer fylla i mer om under områdena i 6. Beskriv även kort och konkret hur de ansökta åtgärderna kommer att bidra till en utveckling av kvalitén på det skyddade boendet. Ni kan även vänta med att fylla i här och gå tillbaka till denna redogörelse efter att ni fyllt i vad ni ansöker om under område 6.

5. Den ideella föreningens/stiftelsens verksamhet med skyddat boende

Statsbidraget avser ideella organisation och vissa stiftelser som utan vinstsyfte bedriver skyddat boende och under minst två år har bedrivit en sådan verksamhet.

Med skyddat boende avses ett boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser.

Ange här vilken månad och år som er ideella förening/stiftelse började driva verksamhet i form av skyddat boende.

Ange om det skyddade boendet endast tar emot vuxna eller om det tar emot vuxna tillsammans med barn. Ange därefter hur många platser det skyddade boendet har för vuxna och hur många platser det har för barn. Denna del syftar till att ge en överblick av ert skyddade boende.

6. Områden att ansöka om

Det finns fyra områden att söka medel för att utveckla kvaliteten på skyddade boenden och därigenom stärka organisationernas förutsättningar att utföra insatser enligt socialtjänstlagen. Ni fyller endast i de områden och punkter där ni ansöker om medel och där ni kommer att arbeta med kvalitetsutveckling av ert skyddade boende med stöd av dessa medel.

6.1 Område - Verksamhetens möjligheter att efterleva och tillämpa gällande regelverk i arbetet med systematiskt kvalitetsarbete

Vad ni ska uppge i ansökan under detta område

Utvecklingsarbetet i område 6.1 kan handla om att utarbeta rutiner och arbetssätt för att efterleva de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och föreskrifter för ideella organisationer som utför socialtjänstinsatser.

Om ni avser att ansöka om att utveckla ert arbete inom en eller flera punkter inom områdena under 6.1 kryssar ni i den punkterns ruta med ja, annars fyller ni i nej. Observera att ni sedan under område 6.2 även kan kryssa i rutan ja om ni avser att även utbilda er befintliga personal inom någon av punkterna under område 6.1.

Nedan följer vägledning och var ni kan läsa mer om respektive punkt inom område 6.1.

Närmare om område 6.1

När den ideella organisationen utför socialtjänst på uppdrag av socialnämnden, exempelvis i ett skyddat boende, har den enligt 3 kap. 3 § SoL ett eget ansvar för att genomförandet av insatserna håller god kvalitet. Bestämmelserna i 3 kap. 3 § SoL gäller direkt för den som utför socialtjänst.

Det innebär att den ideella organisationen i dessa fall har ett eget ansvar både för kvaliteten i verksamheten och för att det finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet. I ansvaret enligt 3 kap. 3 § SoL ingår också att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete.

Läs mer: Meddelandeblad nr 2/2012 Socialnämnders respektive ideella föreningars ansvar för god kvalitet m.m. vid utförande av insatser enligt socialtjänstlagen

Kvalitet inom socialtjänst definieras i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om socialtjänst.

Kvalitetsdefinitionen kan därför beskrivas som en ram som ska fyllas med det innehåll som finns i andra lagar och föreskrifter eller beslut som gäller för verksamheten.

Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. I arbetet ingår att identifiera, beskriva och fastställa de processer, aktiviteter och rutiner i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Det ska även finnas processer som säkerställer att samverkan möjliggörs både internt och med andra verksamheter.

Att ledningssystemet fungerar över tid säkerställs genom egenkontroll och utredning av avvikelser. Om det visar sig att processerna och rutinerna inte är ändamålsenliga för att säkra verksamhetens kvalitet ska de förbättras.

Läs mer: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/verksamhetsutveckling/ledningssystem-for-systematiskt-kvalitetsarbete> samt Handbok för tillämpningen av föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

6.1.1 Vägledning till er som avser att arbeta med punkten att utveckla ert systematiska kvalitetsarbete

I arbete med att utveckla ledningssystem är framtagande av processer och rutiner en viktig del. I arbetet med att ta fram och beskriva verksamhetens processer ingår bl.a.:

- Fastställ vilka processer och rutiner som är nödvändiga för att uppfylla verksamhetens krav och mål som gäller verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter.
- Identifiera vilka aktiviteter som ingår i processerna och besluta om deras inbördes ordning.
- Utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för varje aktivitet.
- Tydliggör hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.

Att ta fram rutiner är att därefter beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras.

De rutiner som kan vara aktuella att arbeta med för ett skyddat boende som vill arbeta med att utveckla sin kvalitet och därigenom stärka organisationens förutsättningar att utföra insatser enligt socialtjänstlagen kan bl.a. vara:

- anmäla oro för barn
- skyddade personuppgifter
- riskbedömningar hot- och våldssituationer
- samverkan
- dokumentation, genomförande och uppföljning m.m.

Läs mer: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-feman/verksamhetsutveckling/lednings-system-for-systematiskt-kvalitetsarbete/> samt

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) samt Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

6.1.2 Vägledning till er som avser att arbeta med punkten att utveckla ert ansvar för dokumentation

Om en ideell organisation tar emot ett uppdrag från socialtjänsten har verksamheten som utförare av socialtjänst ett ansvar att dokumentera genomförandet av uppdraget och uppföljningen av insatsen (7 kap. 3§ SoL). Av dokumentationen ska bl.a. framgå vad som ingår i uppdraget, vilka mål som enligt nämndens beslut gäller för insatsen och former för uppföljning i det enskilda fallet. (se 6 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS.

Detta innebär att när exempelvis en ideell organisation genomför en insats enligt ett beslut om bistånd (4 kap. 1 § SoL), genom att ta emot en kvinna i ett skyddat boende på uppdrag av socialnämnden, har den ideella organisationen (utföraren) ett ansvar för att dokumentera genomförande av insatsen. Dokumentationen spelar en viktig roll för både den enskilda och för en enskild verksamhets egen uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring.

Hur en insats praktiskt ska genomföras bör dokumenteras i en genomförandeplan som upprättas hos den ideella organisationen (utföraren). Planen bör upprättas med utgångspunkt från den beslutande nämndens uppdrag. Av genomförandeplanen bör bl.a. framgå målet för insatsen och hur den praktiskt ska genomföras. Det bör vidare framgå bl.a. hur samverkan med exempelvis nämnden ska ske och hur insatsen ska följas upp.

Läs mer: SOSFS 2014:5 och Handläggning och dokumentation -Handbok för socialtjänsten

6.1.3 Vägledning till er som avser att arbeta med punkten att utvecklad ert ansvar med rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah

När en ideell organisation utför socialtjänst enligt SoL på uppdrag av socialnämnden gäller bestämmelserna om rapporteringsskyldighet enligt lex Sarah (14 kap. 3 § SoL). Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet är att komma till rätta med missförhållanden i den egna verksamheten och förhindra att sådana uppkommer igen.

Enligt de så kallade lex Sarahbestämmelserna i 14 kap. 3–7 §§ SoL ska anställda m.fl. genast rapportera missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden till den som bedriver verksamheten. Den som tagit emot rapporten ska utan

dröjsmål utreda, dokumentera och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet eller risken för missförhållande. Om missförhållandet eller risken för missförhållande är allvarligt ska den som bedriver verksamheten, snarast anmäla det till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Missförhållanden och påtaglig risk för missförhållanden som ska rapporteras kan vara antingen utförda handlingar eller handlingar som av försummelse eller av andra skäl inte har utförts. De handlingar som avses är sådana som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet, fysisk eller psykisk hälsa. Såväl brister i omsorg och bemötande som fysiska, psykiska eller ekonomiska övergrepp kan orsaka missförhållanden i en verksamhet.

Läs mer: SOSFS 2011:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah och tillhörande handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah

6.1.4 Vägledning till er som avser att arbeta med punkten ert ansvar med anmälningsskyldigheten enligt 14 kap 1 § SoL

När en ideell organisation utför socialtjänst enligt SoL på uppdrag av socialnämnden gäller bestämmelserna om anmälningsskyldigheten om barns behov av skydd enligt 14 kap 1 § SoL. Den ideella organisationen har i dessa fall en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom eller misstänker att ett barn far illa.

När organisationen inte utför socialtjänst på uppdrag av socialnämnden gäller i stället rekommendationen i 14 kap 1 § c SoL att var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden.

Läs mer: <http://www.socialstyrelsen.se/orosanmalan>

6.1.5 Vägledning till er som avser att arbeta med punkten ert ansvar för sekretess

När en ideell organisation utför socialtjänst enligt SoL på uppdrag av socialnämnden gäller bestämmelsen om tystnadsplikt enligt 15 kap. 1 § SoL. Den innebär att den som är eller har varit verksam inom sådan verksamhet får inte obehörigen röja vad han eller hon därvid fått veta om enskildas personliga förhållanden.

Läs mer: Socialstyrelsens vägledning Sekretess- och tystnadspliktsgränser – i socialtjänsten och i hälso- och sjukvården (2012)

6.2 Område - Personals kompetens

När en ideell organisation utför socialtjänst enligt SoL på uppdrag av socialnämnden har verksamheten ett ansvar enligt 3 kap. 3 § SoL att det för utförande av uppgifter inom socialtjänsten finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Av 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4 om våld i nära relationer framgår bl.a. att personal som genomför insatser enligt socialtjänstlagen bör ha kunskap om våld och andra övergrepp för att kunna uppmärksamma att en person är våldsutsatt och se till att hon eller han får hjälp mot sin våldsutsatthet. Vidare framgår att personal som genomför insatser i verksamheter som särskilt är inriktade på att ge stöd och hjälp till våldsutsatta bör ha kunskap om våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.

Vad ni ska uppge i ansökan under detta område

Här ska ni fylla i rutan med ja om ni avser att arbeta med något av de två alternativen inom området. Om ni har fyllt i ja, ska ni sedan lämna en kortfattad beskrivning av vad ni planerar.

Om ni avser anställa personal med relevant kompetens ska ni beskriva vilken kompetens som ni efterfrågar i er rekrytering. Ni kan även kort beskriva hur denna rekrytering kommer att leda till en kvalitetsutveckling av ert skyddade boende.

Om ni avser att utbilda befintlig personal med stöd av medlen så kryssar ni i rutan med att svara ja. Ni skriver sedan en kortfattad beskrivning av vad det är för utbildningsinsats ni planerar för er befintliga personal. Vilken utbildning ska er personal få. Ni kan även kort beskriva hur utbildningsinsatsen kommer att leda till en kvalitetsutveckling av ert skyddade boende.

Läs mer: 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) samt Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

6.3 Anpassning av lokaler

På ett skyddat boende kan det finnas olika typer av åtgärder till skydd mot hot, våld eller andra övergrepp, till exempel tillräcklig bemanning, tillräckliga skyddsanordningar som lås och larm men även andra åtgärder, som hemlig adress. Bemanningen och skyddsanordningarna bör vara tillräckliga för att kunna erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp (allmänna råd till 7 kap. 2 § SOSFS 2014:4).

För er som beviljats bidrag för säkerhetsåtgärder inom ramen för statsbidrag till kvinno- och tjejjourer under bidragsår 2020, 2021 och 2022 behöver detta anges under område 7. Organisationens ansökta och beviljade samt mottagna offentliga bidrag.

Vad ni ska uppge i ansökan under detta område

Här ska ni kryssa i ja under de punkter där ni söker medel för att arbeta med att anpassa era lokaler.

Ni ska sedan beskriva kortfattat, konkret och tydligt vad ni ska utföra för anpassning i fritextrutan i rutan längst ner i detta område.

Dessa alternativ finns i ansökningsformuläret:

- Anpassning av lokaler för att skapa särskilda utrymmen för lek och sysselsättning för medföljande yngre barn.
- Anpassning av lokaler för att förbättra tillgången för eget rum.
- Anpassning av lokalerna för att förbättra tillgången till låsbara toaletter och duschutrymmen
- Anpassning av lokalerna för att förbättra tillgången till kök
- Anpassning av lokalerna för att förbättra tillgången till gemensamhetsutrymmen
- Säkerhetsåtgärder i lokalerna
- Annan anpassning av lokalerna

Läs mer: [Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer på statsbidragets hemsida](#)

6.4 Annat arbete med kvalitetsutveckling för att stärka organisationens förutsättningar att utföra insatser enligt socialtjänstlagen i det skyddade boendet

Om ni ansöker om andra insatser än de som täcks av område 6.1 - 6.3 så ska ni här beskriva vilka dessa andra insatser är. Som stöd för vad ni kan arbeta med inom området kvalitetsutveckling kan ni läsa Socialstyrelsens indikatorer för att mäta kvalitén på verksamheten vid skyddade boende.

Läs mer: [Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer på statsbidragets hemsida](#)

7. Organisationens ansökta och beviljade samt mottagna offentliga bidrag

Det högsta bidrag som en organisation kan beviljas är 200 000 euro under tre beskattningsår. I beräkningen ska Socialstyrelsen utreda om verksamheten fått annat statligt stöd som ska beaktas i uträkningen av det totala beloppet om 200 000 euro under perioden.

Statligt stöd innebär att det offentliga, till exempel en kommun eller en statlig myndighet, stöttar en ekonomisk verksamhet, ett företag, med offentliga medel och det leder till att mottagaren kan få en fördel jämfört med andra aktörer på marknaden.

EU:s regler om statligt stöd gäller situationer där den offentliga sektorn, t.ex. staten eller kommunen beviljar en ekonomisk verksamhet direkt stöd eller någon annan förmån.

Socialstyrelsen ska utreda om verksamheten fått något annat statligt stöd under beskattningsåret och under de två föregående beskattningsåren. I det här fallet är 2020, 2021 och 2022. Allt stöd som har beviljats av offentlig aktör beaktas när det totala stödbeloppet granskas.

Ett stöd som understiger 200 000 euro och som beviljas en ekonomisk verksamhet under tre beskattningsår betraktas som av liten betydelse då det inte anses snedvrída konkurrensen.

I de fall organisationen bedriver ekonomisk verksamhet, där det är fråga om att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad, gäller regeln. Även ideella föreningar som inte är vinstdrivande omfattas av reglerna om de är verksamma på en konkurrensutsatt marknad.

Begreppet statligt stöd täcker alla åtgärder av den offentliga sektorn som hjälper upp en ekonomisk verksamhets ekonomiska situation. Sådana åtgärder kan vid sidan av direkta stöd i form av pengar vara bl.a. lån och garantier på fördelaktiga villkor, hyra till underpris eller t.ex. erbjudande av offentliga tjänster till ett företag på fördelaktigare villkor än till andra företag.

Med begreppet stöd av mindre betydelse avses små belopp av statligt stöd till företag som EU:s medlemsstater inte behöver anmäla till Europeiska kommissionen för att få tillåtelse att besluta om.

Vad ni ska uppge i ansökan under

7.1 Redogörelse för övrigt statligt stöd som sökande mottagit under innevarande år och föregående beskattningsår, det vill säga 2020, 2021 och 2022

Här ska ni uppge annat offentligt stöd som er organisation eventuellt fått till ert skyddade boende under 2020, 2021 och 2022. Ni ska uppge stöd från statlig myndighet eller bidragsbeslutande, kommun eller region. Det kan då exempelvis gälla förenings-, eller verksamhetsbidrag från er kommun till ert skyddade boende och statliga bidrag. Det kan även handla om subventioner av hyra eller andra fördelar som ges till organisationens skyddade boende. Det kan även gälla beslut om statsbidrag till kompetensutveckling för personal som arbetar på det skyddade boendet.

Fyll i era eventuella andra stöd samt summera dem för respektive år. Ni ska sedan bifoga underlag för dessa uppgifter. Underlag kan exempelvis vara ett beslut från ett bidrag eller stöd i exempelvis ett föreningsbidrag eller ett beslut om att subventionera er hyra eller subventionera andra kostnader.

Vad ska ni uppge i ansökan under

7.2 Redogörelse för övrigt statligt stöd som sökande har ansökt om eller beviljats och som avser samma kostnader som det bidrag som ansökan omfattar under innevarande år samt föregående två beskattningsår, det vill säga för år 2020, 2021 och 2022

Här ska ni uppge om ni ansökt om eller beviljats annat statligt stöd och som avser samma kostnader som det bidrag som ansökan omfattar. Ni ska även uppge belopp för 2022, 2021 och 2020. Ni ska också ange vad detta bidrag har haft för ändamål, d.v.s. vilka insatser eller aktiviteter som de har avsett.

Ni ska sedan bifoga underlag för dessa uppgifter. Underlag kan exempelvis vara en ansökan ni ännu inte fått beslut om.

8. Budget för ansökan om statsbidraget

Den budgetmall som finns i ansökningsblanketten gäller för samtliga kostnader för verksamheten som ni söker statsbidrag för. Budgeten ska avse verksamhet för det budgetår som ansökan gäller. Beskrivning av kostnadsposter i ansökan:

- **Lönekostnader (inkl. sociala avg.):** Sammanlagda personalkostnader, d.v.s. fast och tillfällig personal samt arvoden och övriga ersättningar.
- **Resor, kost och logi:** Kostnader för olika färdsätt samt kost- och logi vid resor som utbildning, planering m.m.
- **Köpta tjänster, material, hyrd utrustning:** Material och förbrukningsvaror, tillfällig lokalhyra t.ex. vid externa utbildningar, konferenser m.m. I detta fall ingår även ev. kursavgifter.

- **Revisorskostnad:** Kostnad för revisorns arbete med granskningen av redovisningen tas med i beräkningen.
- **Kostnader för anpassning av lokaler; ange vilka:** Obs! Beskriv även vilka åtgärder som kostnaden avser
- **Övriga kostnader; ange vilka:** Kostnader för sådant som inte passar in i budgetposterna ovan. Obs! Beskriv vilka åtgärder som kostnaderna avser.

Fyll i era beräknade kostnader specificerat på dessa olika kostnadsposter. Därefter ska ni beräkna en budget för respektive område ni ansöker om. Summan för beräknade kostnader för 2022 ska överensstämma med summan för beräknade kostnader per område och ni bör kontrollera detta.

Om ni söker medel för lönekostnaderna ska ni specificera dessa särskilt. I det fall ni ansöker om medel för att anställa personal med relevant kompetens ska detta anges i rutan för funktion under specificerade lönekostnader, så att det framgår att kostnaden gäller just detta.

Lönekostnad för befintlig personal som ni kan ansöka om är lönekostnader relaterade till genomförandet av de ni ansöker om medel för i denna ansökan.

Om ni t.ex. ansöker om medel för att utbilda befintlig personal, eller att personal ska arbeta med förbättrade rutiner och arbetssätt och det innebär en merkostnad för er verksamhet i form av lön så kan ni ansöka om medel för det. Uppge i så fall hur stor del av den befintliga personalen tjänstgöringsgrad och lön som kommer att läggas på kvalitetsutvecklingsinsatsen ni ansöker om. Observera att summan för ansökta lönekostnader här ska överensstämma med den summa för lönekostnader som ni angivit i specificerad budget per kostnadsslag.

9. Bilagor till ansökan

Bilagorna som anges i ansökningsformuläret inom område 9. ska skickas in tillsammans med ansökan då de utgör ett viktigt underlag till er ansökan.

Socialstyrelsen kan komma att begära komplettering av ytterligare underlag i det fall ett sådant behov skulle ske i beredningen av er ansökan.